

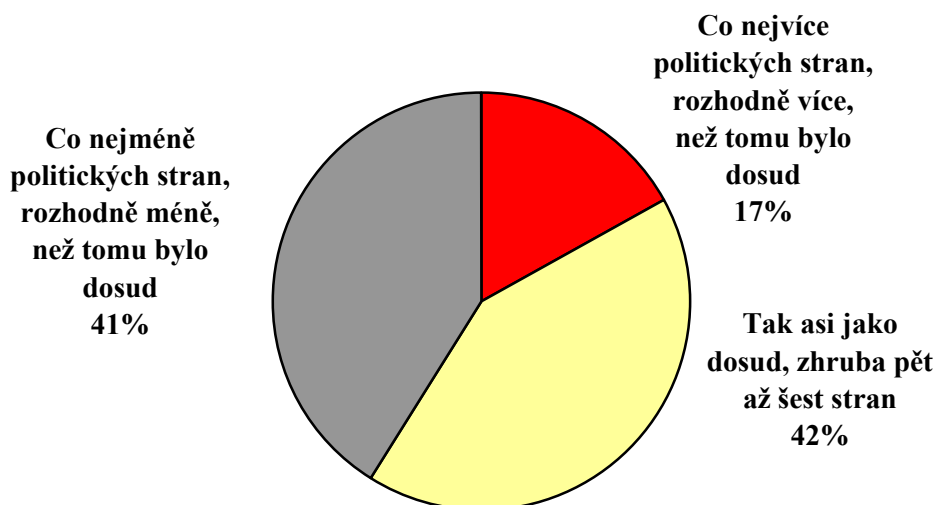
LIDÉ SI PŘEJÍ, ABY V PARLAMENTU BYLO PO VOLBÁCH STEJNĚ STRAN JAKO V MINULOSTI NEBO I MÉNĚ

Dvě pětiny občanů (42 %) by si přály, aby v parlamentu bylo po volbách zastoupeno přibližně tolik stran, kolik bylo dosud. Zhruba stejná část lidí (41 %) by chtěla, aby stran v parlamentu bylo méně. Tento podíl od roku 2010 výrazně vzrostl. Nejčastěji ho zastávají stoupenci KSČM, nevoliči a nerozhodní.

Citovaný výzkum STEM byl proveden na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let ve dnech 29. srpna až 8. září 2013. Respondenti byli vybráni metodou kvótního výběru. Na otázku odpověděl rozsáhlý soubor 1093 respondentů.

Dosavadní volební modely, vztahující se k předčasným volbám do sněmovny v říjnu 2013, naznačují, že by se do poslanecké sněmovny mohlo tentokrát dostat více politických subjektů, než v ní bylo v posledním volebním období. Podle výsledků provedeného průzkumu by občané však preferovali nejčastěji zachování počtu stran, který byl ve sněmovně dosud (42 %), nebo dokonce jeho redukci (41 %). Názor, že by v parlamentu mělo být zastoupeno co nejvíce politických stran, zastává jen 17 % občanů.

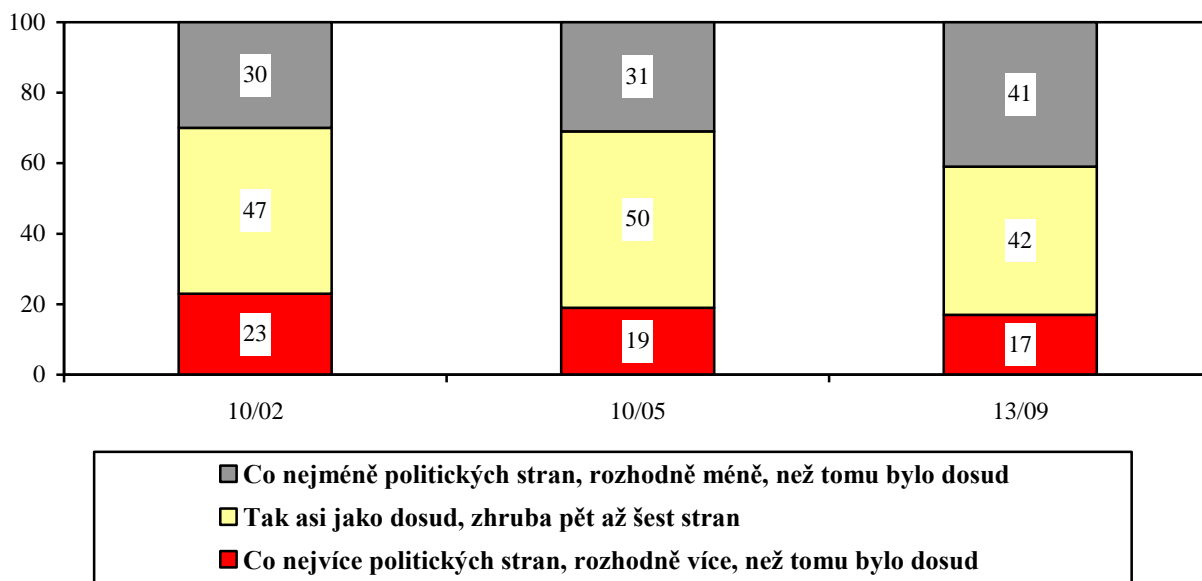
„Vy osobně byste si přál(a), aby po příštích volbách do poslanecké sněmovny bylo v parlamentu zastoupeno:“

Pramen: STEM, Trendy 9/2013, 1093 respondentů starších 18 let

STEM začal názory občanů na optimální počet stran zkoumat už před minulými volbami do poslanecké sněmovny v roce 2010. Tehdy si přála co nejvíce stran v parlamentu přibližně pětina občanů, tedy nepatrně více než dnes. Podstatně méně však tehdy bylo těch, kteří si přáli co nejmenší počet stran. Zastoupení této názorové skupiny v uplynulých třech letech vzrostlo o třetinu. Tento vzestup je pravděpodobně reakcí na růst počtu parlamentních stran v minulém volebním období, vyvolaný štěpením některých subjektů a odchody poslanců ze stran, za něž kandidovali. Zároveň může souviset i s reflexí současné předvolební situace, v níž je mnoho adeptů na vstup do sněmovny, což může vyvolávat obavy z budoucí politické nestability.

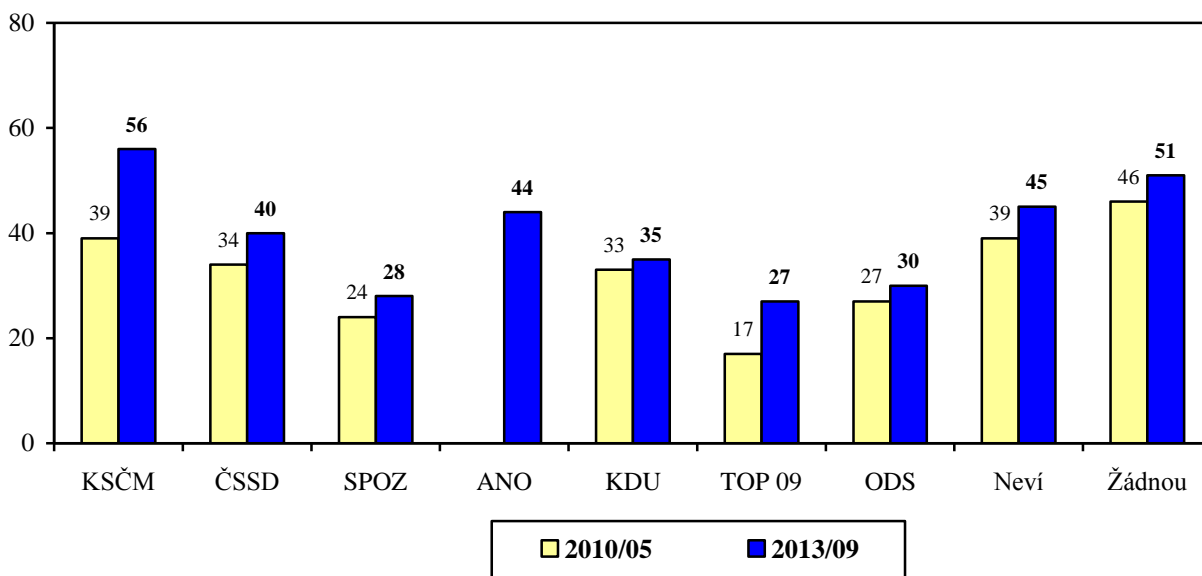
„Vy osobně byste si přál(a), aby po příštích volbách do poslanecké sněmovny bylo v parlamentu zastoupeno:“ (%)

Pramen: STEM, Trendy 2/2010, 5/2010, 9/2013

Z analýzy podle stranických preferencí vyplývá, že poněkud méně často si přejí co nejmenší počet stran ve sněmovně příznivci pravicových stran, ODS a TOP 09, a spolu s nimi stoupenci SPOZ. Naopak častěji po snížení počtu stran volají jednak příznivci KSČM, jednak lidé, kteří nechtějí volit žádnou stranu nebo jsou nerozhodnutí. Podobná názorová situace panovala už v roce 2010, i když podíly těchto odpovědí byly tehdy nižší. Následující graf ukazuje, že relativně nejvíc vzrostl podíl názorů, že ve sněmovně by mělo být co nejméně stran, u sympatizantů TOP 09 (i přesto je u nich stále nízký) a KSČM.

Podíl názorů, že v parlamentu by mělo být zastoupeno co nejméně politických stran, podle stranických preferencí (%)

Pramen: STEM, Trendy 5/2010, 9/2013

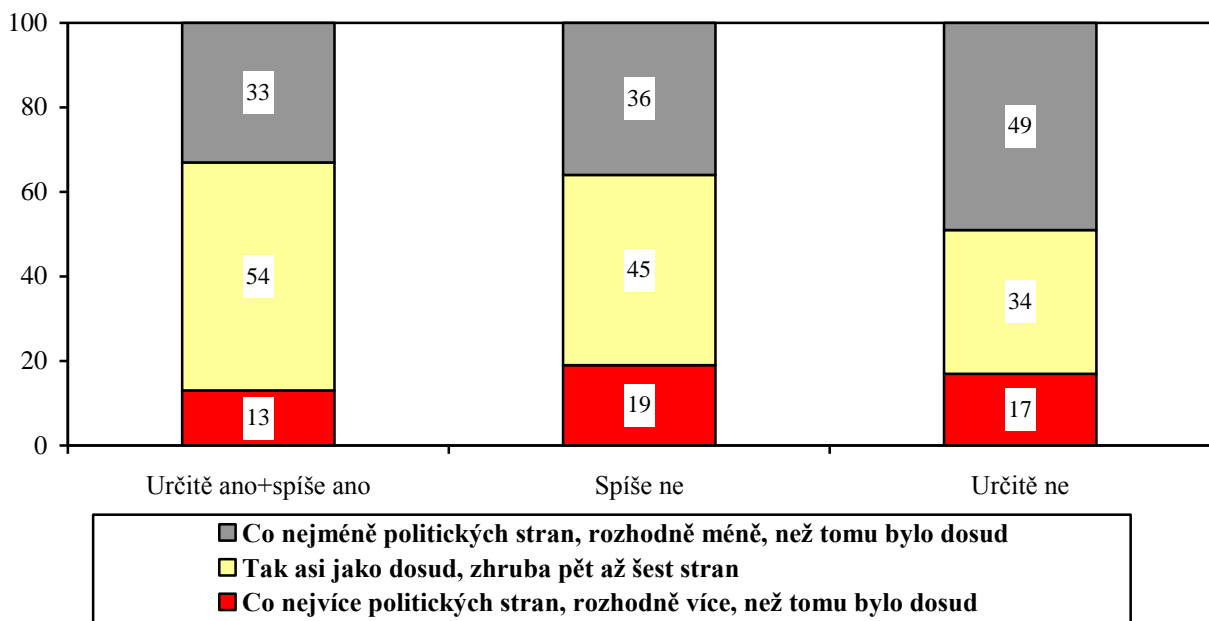
Pozn.: Údaje za SPOZ, KDU-ČSL, ANO a nevoliče jsou vzhledem k nižším četnostem respondentů ve výběrovém souboru orientační

Názory na optimální počet stran ve sněmovně jsou z hlediska sociodemografických kritérií poměrně univerzální, naznačuje se pouze vyšší podíl přání co nejmenšího počtu stran mezi lidmi ve věku od 60 let a mezi osobami se základním vzděláním bez vyučení (shodně 48 %) a na druhé straně nepatrně více hlasů po co největším počtu stran mezi 30-44letými (21 %) a středoškolsky vzdělanými s maturitou (20 %).

Co nejméně stran ve sněmovně si přejí častěji ti občané, kteří nechtějí jít k předčasným volbám do sněmovny (48 %); zároveň je tento názor rozšířen i mezi lidmi, kteří mají velmi silný vztah ke straně, kterou by do sněmovny nyní volili (rovněž 48 %; v této skupině mají dvoupětinové zastoupení příznivci KSČM). Redukci počtu parlamentních stran požadují častěji také občané, kteří si určitě nemyslí, že se naše společnost vyvíjí správným směrem (49 %).

„Vy osobně byste si přál(a), aby po příštích volbách do poslanecké sněmovny bylo v parlamentu zastoupeno:“

(podle názoru, zda se naše společnost vyvíjí správným směrem, v %)

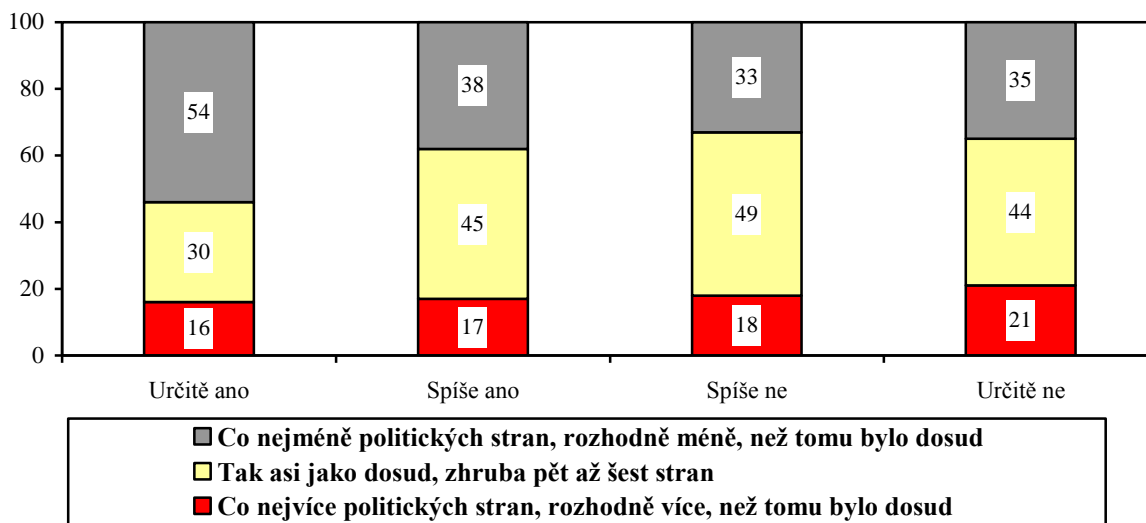

Pramen: STEM, Trendy 9/2013, 1093 respondentů starších 18 let

Relativně silně je názor, že ve sněmovně má být co nejméně stran, rozšířen mezi lidmi, kteří jsou přesvědčeni o tom, že by v naší zemi měla vládnout pevná ruka. Viz graf na následující straně.

„Vy osobně byste si přál(a), aby po příštích volbách do poslanecké sněmovny bylo v parlamentu zastoupeno:“

(podle názoru, zda by bylo dobře, kdyby v naší zemi vládla pevná ruka a někdo jasně určil, co se má dělat, v %)

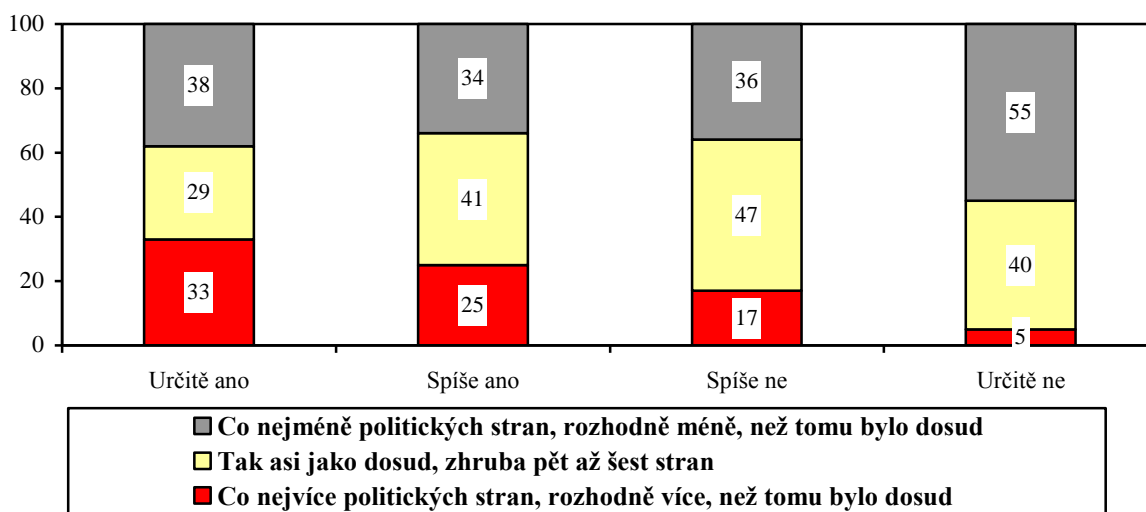

Pramen: STEM, Trendy 9/2013, 1093 respondentů starších 18 let

Celkově lze tedy říci, že volání po co nejmenším počtu stran ve sněmovně je spojeno s negativním postojem ke směřování naší společnosti a s jistým sklonem k přijetí autoritativního modelu vládnutí. Poněkud obtížnější je rozklíčovat, co vede lidi k tomu, aby chtěli ve sněmovně naopak co nejvíce stran. Z aktuálního pohledu je logické, že tento názor zastávají častěji občané, kteří si myslí, že by v nadcházejících volbách mohli dát hlas některé z nových občanských iniciativ, hnutí nebo sdružení.

„Vy osobně byste si přál(a), aby po příštích volbách do poslanecké sněmovny bylo v parlamentu zastoupeno:“

(podle toho, zda si myslí, že by v příštích volbách do PS mohli dát hlas některému z nových občanských hnutí, v %)

Pramen: STEM, Trendy 9/2013, 1093 respondentů starších 18 let